

dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony. URL:
<https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzienniki-UE/decyzja-wykonawcza-2022-382-stwierdzajaca-istnienie-masowego-naplywu-69544857>

5. Konstytucja Polski od 1997 r. URL:
<https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>
6. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych URL:
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20042102135/T/D20042135L.pdf>
7. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹). URL:
<https://sip.lex.pl/#/act/19216115/444640498?directHit=true&directHitQuery=Ustawa%20o%20pomocy%20obywatelom%20Ukrainy&searchPit=2026-01-20>

УДК 347.44

Поперечна Г.М.

*Доктор філософії (право), доцент
Доцент кафедри міжнародного та європейського права
Західноукраїнський національний університет*

ПРАВО НА ЯКІСНИЙ ЦИФРОВИЙ КОНТЕНТ ЯК ГАРАНТІЯ БЕЗПЕКИ СПОЖИВАЧА: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС

Стрімкий розвиток інформаційних технологій, поширення електронної комерції та активне використання цифрового контенту у повсякденному житті зумовлюють необхідність формування ефективних правових механізмів захисту прав споживачів у цифровому середовищі. У сучасних умовах цифровий контент виступає не лише об'єктом цивільного обороту, але й важливим елементом реалізації інформаційних, економічних та соціальних прав людини. Водночас зростання обсягів споживання цифрових товарів і послуг актуалізує проблему забезпечення належної якості цифрового контенту як однієї з ключових гарантій безпеки споживача, захисту його персональних даних, майнових інтересів та

цифрових прав.

В умовах європейської інтеграції України та реалізації зобов'язань щодо поступового наближення національного законодавства до *acquis* Європейського Союзу особливої актуальності набуває дослідження правового регулювання постачання цифрового контенту та цифрових послуг, зокрема критеріїв відповідності цифрового контенту умовам договору. У цьому контексті важливого значення набуває імплементація положень Директиви 2019/770, яка формує сучасний підхід до визначення критеріїв відповідності цифрового контенту умовам договору, обсягу обов'язків постачальника та механізмів захисту прав споживачів у цифровому середовищі. Впровадження відповідних положень у національне законодавство України свідчить про поступове формування сучасної моделі правового регулювання цифрових правовідносин, орієнтованої на європейські стандарти захисту прав споживачів.

На відміну від національного законодавця, який у сфері захисту прав споживачів традиційно оперує категорією «якість товару» або «якість послуги», «недолік», «істотний недолік» європейський законодавець у правовому регулюванні договорів постачання цифрового контенту та цифрових послуг використовує конструкцію «відповідність цифрового контенту умовам договору». Такий підхід закріплений у положеннях Директиви 2019/770, яка формує комплексну модель оцінки цифрового контенту через систему критеріїв його відповідності договірним та об'єктивним очікуванням споживача.

Відповідно до ст. 7 Директиви 2019/770 відповідність цифрового контенту визначається через систему суб'єктивних та об'єктивних критеріїв. Суб'єктивний критерій зумовлений умовами укладеного договору та охоплює вимоги щодо кількості, якості, функціональності, інтероперабельності, компатибельності та сумісності цифрового контенту з технічним і програмним забезпеченням. Водночас об'єктивний критерій спрямований на забезпечення обґрунтованих очікувань споживача щодо звичайного використання цифрового контенту, безперервності його функціонування, наявності необхідних оновлень та відповідності характеристикам, заявленим у публічній оферті або рекламі [1].

Практика функціонування цифрових платформ демонструє, що зміст критеріїв відповідності цифрового контенту значною мірою залежить від моделі договірних правовідносин між постачальником та споживачем. Так, у межах діяльності платформи *Netflix* доступ до відеоконтенту надається на підставі типового строкового договору постачання цифрового контенту. Однією з умов такого договору є використання спеціальних програмних механізмів захисту цифрового контенту від копіювання. У цьому випадку відсутність окремої умови щодо можливості копіювання конкретного відеофайлу не впливає на визначення цифрового контенту як такого, що відповідає умовам договору та обґрунтованим очікуванням споживача, оскільки відповідні обмеження прямо передбачені загальними умовами користування платформою.

Водночас інший підхід застосовується у межах окремих моделей постачання цифрового контенту на платформі *YouTube*, де доступ до перегляду окремих повнометражних відеоматеріалів може здійснюватися на підставі відплатного договору щодо конкретного цифрового продукту. За таких умов відсутність у договорі положення про обмеження копіювання цифрового контенту може розглядатися як порушення об'єктивних очікувань споживача щодо способів використання цифрового продукту, а відтак – як невідповідність цифрового контенту умовам договору. Зазначений підхід свідчить про те, що визначення критеріїв відповідності цифрового контенту у праві ЄС здійснюється з урахуванням не лише формальних умов договору, але й обґрунтованих очікувань споживача щодо функціональних можливостей цифрового контенту.

Особливості правової природи цифрового контенту зумовлюють включення до суб'єктивного критерію його відповідності таких спеціальних характеристик, як інтероперабельність, компатибельність та функціональність. Саме зазначені властивості визначають можливість належного використання цифрового контенту у відповідному цифровому середовищі та безпосередньо впливають на рівень цифрової безпеки споживача.

Відповідно до положень Директиви 2019/770 інтероперабельність цифрового контенту визначається як його здатність взаємодіяти з апаратним та

програмним забезпеченням, відмінним від того, що зазвичай використовується для цифрового контенту відповідного типу [1].

Одним із елементів суб'єктивного критерію відповідності цифрового контенту є його придатність для використання з метою, визначеною споживачем та погодженою сторонами під час укладення договору. Закріплення такого підходу у праві ЄС надає споживачу можливість встановлювати індивідуальні вимоги щодо функціонального призначення цифрового контенту та очікувати його відповідності конкретним потребам використання.

Ще однією складовою суб'єктивного критерію відповідності цифрового контенту є обов'язок постачальника передати споживачу цифровий контент разом із необхідними додатковими приналежностями, інструкціями щодо використання та технічною інформацією, необхідною для його належного функціонування. При цьому вирішальне значення має критерій обґрунтованих очікувань споживача, відповідно до якого постачальник зобов'язаний забезпечити надання усіх елементів, об'єктивно необхідних для повноцінного та безпечного використання цифрового контенту [2, с.312].

Об'єктивний критерій відповідності цифрового контенту у праві ЄС спрямований на забезпечення обґрунтованих очікувань споживача щодо належного рівня якості, функціонування та безпечності цифрового продукту. Зазначений критерій охоплює вимоги щодо придатності цифрового контенту для його звичайного використання, відповідності технічним вимогам, встановленим законодавством держави обігу, а також забезпечення належного рівня функціональності, сумісності, доступності та безперервності постачання цифрового контенту. При цьому цифровий контент повинен відповідати характеристикам, які є типовими для цифрових товарів та послуг відповідного виду і на які споживач може обґрунтовано розраховувати з урахуванням умов договору, публічної оферти або рекламної інформації постачальника [3, с.280].

До об'єктивних критеріїв відповідності належить також обов'язок постачальника забезпечити постачання цифрового контенту разом із програмним забезпеченням актуальної версії, доступної на момент укладення договору, якщо

інше прямо не передбачено його умовами. Такий підхід європейського законодавця свідчить про прагнення забезпечити належний рівень захисту споживача як слабшої сторони цифрових правовідносин та сформувати ефективну систему гарантій безпечного використання цифрового контенту в умовах розвитку цифрової економіки.

Важливим етапом гармонізації національного законодавства із правом Європейського Союзу стало прийняття Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги», який значною мірою імплементує положення Директиви 2019/770. Особливістю зазначеного Закону є закріплення сучасного підходу до визначення якості цифрового контенту через систему критеріїв його відповідності умовам договору. У такий спосіб український законодавець фактично перейняв європейську модель правового регулювання цифрових правовідносин, у межах якої оцінка цифрового контенту здійснюється не лише через його технічні характеристики, але й через здатність забезпечувати належний рівень функціонування, сумісності та безпечності для споживача [4].

Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги» передбачає, що цифровий контент повинен відповідати як суб'єктивним, так і об'єктивним критеріям відповідності. До суб'єктивних критеріїв належать вимоги, погоджені сторонами у договорі, зокрема щодо кількості, якості, функціональності, компатибельності, інтероперабельності та інших характеристик цифрового контенту. Водночас об'єктивні критерії охоплюють вимоги щодо придатності цифрового контенту для звичайного використання, його безпечності, безперервності функціонування, відповідності публічній оферті або рекламі, а також забезпечення необхідних оновлень програмного забезпечення [4].

Особливого значення у Законі набуває обов'язок постачальника забезпечувати оновлення цифрового контенту протягом строку, необхідного для підтримання його відповідності умовам договору. У сучасних умовах саме оновлення програмного забезпечення виступають одним із ключових механізмів забезпечення цифрової безпеки споживача, оскільки спрямовані на усунення технічних вразливостей, підтримання належного рівня функціонування

цифрового продукту та захист персональних даних користувача. Таким чином, положення Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» свідчать про поступове формування у національному законодавстві комплексної моделі правового захисту споживача у цифровому середовищі, орієнтованої на європейські стандарти регулювання цифрових правовідносин.

Отже, розвиток цифрової економіки та активне поширення цифрового контенту зумовлюють необхідність формування ефективної системи правових гарантій захисту споживача у цифровому середовищі. У сучасних умовах право на якісний цифровий контент поступово виходить за межі суто договірної категорії та набуває значення важливої гарантії цифрової безпеки споживача.

Проведений аналіз свідчить, що у праві Європейського Союзу якість цифрового контенту визначається через конструкцію його відповідності умовам договору та обґрунтованим очікуванням споживача. На відміну від традиційного підходу, заснованого переважно на оцінці технічних характеристик цифрового продукту, положення Директиви 2019/770 формують систему суб'єктивних та об'єктивних критеріїв відповідності цифрового контенту, які охоплюють вимоги щодо функціональності, інтероперабельності, компатибельності, безпечності, придатності для використання та своєчасного оновлення програмного забезпечення. Імплементация положень Директиви 2019/770 у законодавство України, зокрема через прийняття Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги», свідчить про поступове формування сучасної моделі правового регулювання цифрових правовідносин, орієнтованої на європейські стандарти захисту прав споживачів та забезпечення цифрової безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0770&from=EN> (дата звернення 10.11.2025)

2. Common European Sales Law (CESL). A Commentary / Edited by R. Schulze. C. H. Beck. 2012. 800 p.
3. Nowacka I. Umowa o dostarczeniu treści cyfrowych. Kraków. 2017. 420 s.
4. Про цифровий контент та цифрові послуги. Закон України від 10 серпня 2023 р. № 3321-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20#Text> (дата звернення: 10.11.2025).

УДК 347.44:347.78

Поперечний Ю.Ю.

*Аспірант кафедри адміністративного права та судочинства
Західноукраїнський національний університет*

Науковий керівник:

Гречанюк Р.В.

*Д.ю.н., доцент, професор кафедри адміністративного права та судочинства
Західноукраїнського національного університету*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Корупція у секторі безпеки є одним із найбільш небезпечних чинників, що негативно впливають як на ефективність функціонування держави, так і на стан забезпечення прав і свобод людини. В умовах сучасних безпекових викликів, пов'язаних із воєнною агресією, трансформацією системи державного управління та необхідністю зміцнення інституційної спроможності органів сектору безпеки, особливого значення набуває формування дієвої системи адміністративно-правових механізмів запобігання корупції. Такі механізми охоплюють систему правових, організаційних та контрольних заходів, спрямованих на забезпечення прозорості діяльності безпекових інституцій, мінімізацію корупційних ризиків та дотримання стандартів доброчесності публічної служби. Ефективність їх функціонування безпосередньо впливає на рівень гарантування прав людини, оскільки забезпечення законності та